

Onderwerp Openbare toiletten Haarlem	
Nummer	2018/759725
Portefeuillehouder	Snoek, M.
Programma/beleidsveld	5.1 Openbare ruimte en mobiliteit
Afdeling	BBOR
Auteur	Laura Meuleman
Telefoonnummer	023-5113386
Email	lmeuleman@haarlem.nl
Kernboodschap	Naar aanleiding van de motie van Trots Haarlem 'Haarlem verdient een zeiknota' is een inventarisatie gemaakt van de openbare toiletvoorzieningen in de stad. Op basis van de Rotterdamse zeiknota is bezien welke aanbevelingen ook voor Haarlem meerwaarde kunnen hebben. Het streven is om het aantal openbare toiletten uit te breiden door deze voorzieningen in de gemeentelijke gebouwen hiervoor open te stellen. Als tweede maatregel wordt ingezet om in samenwerking met de horeca het aantal toiletlocaties te verhogen.
Behandelaar voor commissie	Het college stuurt de informatienota ter bespreking naar de commissie Beheer.
Relevante eerdere besluiten	N.v.t
Besluit College d.d. 5 maart 2019	1. Het college stelt de informatienota aan de commissie vast. de secretaris, de burgemeester,

1. Inleiding

Naar aanleiding van de motie van Trots Haarlem 'Haarlem verdient een zeiknota' is op basis van de Rotterdamse zeiknota bezien welke aanbevelingen ook voor Haarlem meerwaarde kunnen hebben. Daarnaast zijn de bestaande openbare toiletvoorzieningen in kaart gebracht.

Benadering van Rotterdam ('Zeiknota', zie bijlage 1)

Rotterdam heeft geïnventariseerd waar de openbare toiletten en openbaar toegankelijke toiletten zijn, daarnaast is gekeken naar de spreiding en waar toiletten noodzakelijk zijn. Vervolgens is bekeken wat er aan de situatie kan worden verbeterd. Er zijn voorzieningen in winkels, parken, culturele instellingen en horeca, OV-knooppunten en gemeentelijke voorzieningen. Verder zijn er in de openbare ruimte toegankelijke toiletten. Vanuit de inventarisatie is een opzet gemaakt voor verdichten van toiletvoorzieningen. Hiervoor is samenwerking met winkels en horeca gezocht en is er budget vrij gemaakt voor beheer en onderhoud. Behalve het treffen van voorzieningen zet Rotterdam ook in op het beïnvloeden van gedrag.

Uit een inventarisatie in Haarlem blijkt dat er tien gemeentelijke toiletlocaties zijn (zie bijlage 1). Van deze tien locaties is de locatie bij de Molenplas toegankelijk voor vrouwen. Geen enkele locatie blijkt volledig toegankelijk voor mindervaliden.

De app 'HogeNood' brengt de openbare particuliere toiletvoorzieningen in kaart. Deze betreffen de horeca en detailhandel, maar ook NS-stations. Op deze lijst staan meer toiletvoorzieningen die ook voor vrouwen en mindervaliden geschikt zijn (zie bijlage 2).

2. Kernboodschap

Naar het Rotterdamse voorbeeld, is de oplossing om meer toiletvoorzieningen openbaar te maken, gezocht in samenwerking met de horeca en het openbaar maken van toiletten in gemeentelijke gebouwen en andere semi openbare instellingen. Dit betekent voor heel Haarlem een uitbreiding van het aantal toiletvoorzieningen voor alle doelgroepen.

Met de horeca samen wordt er ingezet om het aantal toiletlocaties te verhogen. Veel toiletten in gemeentelijke gebouwen blijken al toegankelijk. Dit krijgt meer bekendheid door dit duidelijker aan te geven en de locaties aan te melden in de app HogeNood. In enkele fietsenstallingen en parkeergarages liggen er kansen om nieuwe of bestaande toiletten toegankelijk te maken.

3. Consequenties

- *Uitbreiding van toiletvoorzieningen in samenwerking met horeca*

Door net als in Rotterdam en andere gemeenten afspraken te maken met de horeca, waarbij etablissementen zich vrijwillig kunnen aanmelden, kan het aantal toiletvoorzieningen in het centrum toenemen. Er zijn reeds gesprekken gevoerd met horecaondernemers over de mogelijkheden en deze worden nog voortgezet. Met stickers op het raam of de deur van de horeca gelegenheid, kan worden aangegeven welke toiletvoorzieningen openbaar zijn. Koninklijke Horeca Nederland wil

meewerken om alle bestaande toiletten beter te benutten, maar zou ook graag zien dat de gemeente toiletten faciliteert in de openbare ruimte of in leegstaande panden.

- *Toiletvoorzieningen in gemeentelijke gebouwen en andere semi openbare gebouwen toegankelijk maken*

Een tweede spoor dat ook in Rotterdam is gevolgd, is het toegankelijk maken van toiletten in openbare gebouwen. Te denken valt aan bibliotheken, gemeentekantoren, buurthuizen, sportvoorzieningen, culturele instellingen en fietsenstallingen en parkeergarages. In sportvoorzieningen, bibliotheken en buurthuizen zijn toiletten bijna altijd al toegankelijk binnen de openingstijden. In overleg met de beheerders zal worden gekeken of deze locaties kunnen worden aangemeld voor de app HogeNood en mogelijk een sticker kunnen krijgen bij de deur. Voor culturele instellingen zoals musea zijn er maar beperkt mogelijkheden om toiletten toegankelijk te maken. Vaak bevinden de toiletten zich achter de kassa en zijn er beperkingen wegens veiligheid. De Raakspoort en het stadhuis hebben een toilet dat tijdens de openingsuren toegankelijk is. Het toilet in de Zijlpoort lijkt niet geschikt voor openstelling vanwege de ligging in de kern van het gebouw. De toiletten op de drie gemeentelijke begraafplaatsen zijn openbaar toegankelijk binnen de openingsuren. De toiletten langs het Spaarne voor de pleziervaart zijn lastig toegankelijk te maken omdat er ook een doucheruimte bij zit. In het verleden was er ook veel overlast. Het toilet op het kantoor van de Havendienst is nu al op verzoek toegankelijk. Met name in fietsenstallingen en garages in gemeentelijk bezit liggen er kansen om bestaande toiletten beter te benutten. Een specifieke inventarisatie zou moeten plaatsvinden om te kijken wat nodig is om ze toegankelijk te maken. Of om nieuwe toiletten te voorzien in garages. De fietsenstalling Smedestraat en parkeergarage de Kamp zijn qua ligging en facilitaire voorzieningen mogelijk kansrijk.

- *Financiële consequenties*

Voor het aangaan van een convenant met de horeca, waarbij toiletten in horecagelegenheden openbaar toegankelijk worden, wordt in sommige gemeenten een vergoeding geboden. In Rotterdam is dit €1000 per jaar per deelnemer. Gemiddeld wordt er uitgegaan van €40 tot €120 per maand vergoeding per deelnemer (Rotterdam, Hilversum, Aalsmeer en Valkenswaard). In andere gemeenten staat er geen vergoeding tegenover en doen horeca gelegenheden dit vrijwillig. Uitgangspunt van het college is een vrijwillige samenwerking waar geen vergoeding tegenover staat, maar waarvoor de ondernemer een kleine bijdrage aan de toiletbezoeker vraagt.

4. Vervolg

Het college gaat er van uit dat door het openstellen van de toiletvoorzieningen in de gemeentelijke gebouwen en door samenwerking met de horeca-ondernemers, het aantal openbare toiletvoorzieningen substantieel zal toenemen.

Veel gemeentelijke toiletten blijken al openbaar toegankelijk maar vaak is dit niet bekend. Met de beheerders van de toiletten in buurthuizen, sportfaciliteiten, bibliotheken en begraafplaatsen wordt gekeken of deze kunnen worden aangemeld op de app HogeNood.

Eind 2019 zal er een overzicht worden gemaakt met welke toiletten er nieuw in de app HogeNood zijn opgenomen. Dit zal ter informatie aan de commissie Beheer worden verzonden.

Uit een eerste snelle inventarisatie blijkt dat toiletten in enkele fietsenstallingen en parkeergarages mogelijk toegankelijk kunnen worden gemaakt. De fietsenstalling Smedestraat en parkeergarage de Kamp zijn qua ligging en bestaande toiletvoorzieningen kansrijk. Er wordt onderzocht wat mogelijk is om de toiletten in deze twee garages openbaar toegankelijk te maken. Daarbij wordt gekeken naar de financiële aspecten maar ook naar draagvlak, bouwkundige en installatietechnische aspecten. Medio april 2019 zijn de resultaten beschikbaar. Indien kansrijk zal de uitvoering daarna worden opgestart.

5. Bijlagen

1. De Rotterdamse Zeiknota
2. Gemeentelijke openbare toiletten
3. Particuliere openbare toiletten